

Statuten van de Confrérie der vijf geslachten van Hoegaarden¹

Inleidende toelichting – situering en ontstaan

De tekst van de statuten, zoals vermeld in de linker kolom hieronder, werd uitgewerkt door Hubert Van Nerum in 1971 naar aanleiding van de heroprichting van de confrérie, in het zog van de herleving van de familiegilde der Gulden Lelie.

Deze statuten werden opgemaakt naar aanleiding van de ontbinding van de vzw 'De Gulden Lelie' en haar integratie in de vereniging 'ter zake' (d.w.z. de feitelijke vereniging) 'De Confrérie van de V Geslachten van Hoegaarden', waartoe werd besloten bij eenparigheid van stemmen op de bijzondere algemene vergadering van de vzw 'De Gulden Lelie' van 20 november 1971 (zie officieel bericht, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 16/12/1971). De statuten van de vzw 'De Gulden Lelie' kwamen daardoor ook te vervallen.

Deze statuten zijn gebaseerd op historische documenten van de Confrérie voor haar ontbinding in 1870, op historische voorbeelden van gelijkaardige verenigingen en op recentere concepten uit de moderne tijd (bij voorbeeld het begrip 'algemene vergadering'). De statuten hebben ook een 'ceremoniële' dimensie die terug te voeren is op de lokale tijdsgeest eind de jaren 60 en begin de jaren 70 van de vorige eeuw en op voorkeuren van de man die in 1971 de pen vasthield.

Op de bestuursvergadering van de Confrérie van 28 januari 2017 werd eenparig besloten om de statuten te actualiseren en te vereenvoudigen (zie nieuwe tekst van de statuten in de rechter kolom hieronder). Deze aanpassing past in een herbronning van de Confrérie met als doel om onze vereniging in de 21e eeuw te bestendigen als een levende organisatie. De vernieuwde statuten werden goedgekeurd door de Hoofdraad van de Confrerie op 23 juni 2018. De statuten werden (zoals de statuten zelf voorschrijven) voor bekrachtiging voorgelegd aan alle leden bij brief van 6 maart 2019. De leden hebben geen enkel voorstel van amendement of geen enkel bezwaar ingediend.

Aanhef

'Die edele Confrérie der Vijf Notabele Geslachten van Hoegaarden' werd op 9 december 1741 opgericht in het pastoraal huis van Hoegaarden, ter uitvoering van de testamentaire studiebeursfundatie van landdeken Henricus Peeters.

Deze stichting werd ontbonden in 1870. De Van Nerum gilde is nadien alleen blijven voortwerken tot 1906. Toen kwamen ook de activiteiten van deze gilde tot stilstand.

De Confrérie werd heropgericht op 20 november 1971 - 'tot grotere glorie der familiegilten ingevolge de wens van het voorgeslacht, om in alle samenhangigheid en eendracht te leven, te groeien en te bloeien in de eeuwigheid' - in 't Nieuwhuys te Hoegaarden.

Versie 1971	Versie 2017
Grondregels	Grondregels
Art. 1 Samenstelling De broederschap is samengesteld uit de vijf voormalige schepenfamilies, in rangorde vermeld: - De Zwarte Merel, geslacht Servaes Sweerts x Angelina Sweerts - De Groene Klaver, geslacht Hubert Sweerts x Barbe Van Osmael - De Gulden Lelie, geslacht Carolus Van Nerum x Barbe Sweerts	Art. 1 Oprichting De Confrérie of broederschap is opgericht door de vijf voormalige familiegilten, hierna in volgorde van hun oprichting vermeld: - De Zwarte Merel, geslacht Servaes Sweerts x Angelina Sweerts, gesticht in 1768, - 't Zilver Zwaard, geslacht Hendrik Hoebancx x Anna Sweerts, gesticht in 1772,

¹ Gepubliceerd in Familieschoon 60ste jaargang, nr. 70(NR), 4/2019, art. 319.

- 't Zilver Zwaard, geslacht Hendrik Hoebancx x Anna Sweerts - De Zilveren Struisvogel, geslacht Hendrik Struys x Elisabeth Sweerts	- De Groene Klaver, geslacht Hubert Sweerts x Barbe Van Osmael, gesticht in 1776, - De Gulden Lelie, geslacht Carolus Van Nerum x Barbe Sweerts, gesticht in 1778, - De Zilveren Struisvogel, geslacht Hendrik Struys x Elisabeth Sweerts, gesticht in 1780,
Art. 2 Zetel De Confrérie heeft haar zetel in 't Nieuwhuys te Hoegaarden, Ernest Ourystraat 2/4, van oudsher het stamhuis der geslachten en mag, op beslissing van de hoofdraad, naar elk andere plaats worden overgebracht.	Art. 2 Zetel De Confrérie heeft haar zetel op het adres van de hoofddeken van de hoofdraad. Deze zetel mag, op beslissing van de hoofdraad, naar elk andere plaats worden overgebracht.
Art. 3 Doelstellingen De Confrérie heeft hoofdzakelijk tot doel: - Hulde te brengen aan de oude geslachten die in de geschiedenis van Hoegaarden een overwegende rol speelden; - De afstammelingen uit deze geslachten opzoeken en hun afkomst vastleggen voor stamboomfragmenten en wapenattesten; - De geschiedenis van de geslachten genealogisch, heraldisch en historisch opstellen en onsterfelijk maken; - De oude tradities, instellingen en stichtingen van de geslachten in ere houden en beschermen; - De afstammelingen die aan de voorwaarden voldoen tot het bekomen van een studiebeurs, aanbevelen en hun belangen verdedigen; - Waken over de dienstbaarheid van de fundaties, volgens de wilsbeschikkingen van de stichters; - De vroegere 'privilegiën' der vijf geslachten in ere houden; - De algemene belangen der geslachten behartigen en elkaar onderlinge bijstand verlenen. Om haar doel te bereiken mag de Confrérie alle initiatieven nemen, door de wet toegestaan, die rechtstreeks of onrechtstreeks aan de geslachten kunnen ten goede komen.	Art. 3 Doelstellingen De Confrérie heeft de volgende hoofddoelstellingen: - hulde brengen aan de 5 "oude" geslachten die in de geschiedenis van Hoegaarden een belangrijke rol hebben gespeeld; - de afstammelingen van deze geslachten opzoeken en hun afkomst bepalen voor stamboomfragmenten en wapenattesten; - de geschiedenis van de V geslachten genealogisch, heraldisch en historisch optekenen en voor de toekomst bewaren en verder actualiseren in de toekomst; - de tradities en instellingen van de geslachten in ere houden en beschermen; - de afstammelingen die aan de voorwaarden voldoen voor een studiebeurs uit de fundatie Henri Peeters informeren over deze mogelijkheid; - de verstandhouding en sociale en menselijke contacten tussen de afstammelingen van de vijf geslachten en alle andere effectieve leden ondersteunen en versterken door alle mogelijke activiteiten die daartoe bijdragen.
Art. 4 Symbolen De Confrérie heeft als blazoen het oude wapenschild van haar stichting aangenomen: Gevierendeeld: I van zilver met merel van sabel (Zwarte Merel), II van keel met zwaard van zilver (Zilver Zwaard), III van sinopel met struisvogel van zilver (Zilveren Struisvogel), IV van zilver met klaverblad van sinopel (Groene Klaver), hartschild van azuur met lelie van goud (Gulden Lelie); Boven het wapen een wijndruiftak van purper (ter ere van de fundatie H. Peeters) en langs	Art. 4 Symbolen De Confrérie heeft als blazoen het oude wapenschild van haar stichting aangenomen: Gevierendeeld: I van zilver met merel van sabel (Zwarte Merel), II van keel met zwaard van zilver (Zilver Zwaard), III van sinopel met struisvogel van zilver (Zilveren Struisvogel), IV van zilver met klaverblad van sinopel (Groene Klaver), hartschild van azuur met lelie van goud (Gulden Lelie);

weerszijden een palmtak van zilver (teken van eeuwige vruchtbaarheid). Onder het wapen het devies (Tot grotere Glorie). Alles beschenen door een vijfpuntige ster van goud met vijf stralen van hetzelfde (ter bescherming der geslachten); Als patroonheilige Sint-Henricus (uit eerbied voor landdeken Henricus Peeters), als kenteken een ster van goud (zinnebeeld van de roemrijke stichting) en als kleuren azuur en zilver (trouw en gerechtigheid).	Boven het wapen een wijndruiftak van purper (het wapenschild van de familie Peeters, ter ere van landdeken Henricus Peeters);
---	--

Waepene des Landtdeken Peeters Fundatie

Blaozen van de Edele Confrérie der V Notabele Geslachten van Hoegaarden 20 december 1741
Studiebeursstichting Henri Peeters, pastoor-landdeken Hoegaarden

Art. 5 Leden De Confrérie telt uitsluitend effectieve leden, onbepert in aantal, maar minstens vijf; Om als effectief lid opgenomen te worden moet de aanvrager langs mannelijke of vrouwelijke lijn gesproten zijn uit één der vijf geslachten. De partners van de afstammelingen worden toegelaten maar kunnen geen rechten als 'bloedafstamming' laten gelden. Voor de aanvaarding als effectief lid moeten bewijzen van afstamming uit een der geslachten worden voorgelegd. De confrérieraad spreekt zich met eenparigheid van stemmen uit en kent bij middel van een genealogisch attest de titel van 'afstamming' toe. Om ernstige reden mag de aanvaarding worden geweigerd. De inschrijving wordt bepaald door de 'Vaste Standregels' van de Confrérie (bijlage 1); Het jaarlijks toetredingsrecht wordt vastgesteld door de confrérieraad en geeft recht op alle publicaties van de Confrérie; er mag ook een enige levensbijdrage worden gestort, waarvan het bedrag door de confrérieraad dient bepaald	Art. 5 Lidmaatschap De Confrérie telt uitsluitend effectieve leden², onbepert in aantal, maar minstens vijf ten einde de noodzakelijke bestuursfuncties te kunnen invullen. Als effectief lid worden aanvaard alle personen die de jaarlijkse ledenbijdrage van de Confrérie betalen. De Confrérie streeft ernaar om zoveel mogelijk leden van het nageslacht van de V Geslachten te overtuigen om effectief lid te worden van de Confrérie. Ook personen die niet tot het nageslacht behoren, kunnen effectief en volwaardig lid worden van de Confrérie op voorwaarde dat zij de jaarlijkse ledenbijdrage betalen. De jaarlijkse ledenbijdrage wordt vastgesteld door de Hoofdraad van de Confrérie en geeft toegang tot: • alle ledenpublicaties van de Confrérie (o.a. het tijdschrift Familieschoon) • en alle rechten die de effectieve leden blijkens deze statuten toekomen.
---	---

² De 'effectieve leden' van een vereniging zijn leden die stemrecht hebben op de algemene vergadering en toegang hebben tot bestuursfuncties in tegenstelling tot eventuele 'toegetroden leden' die deelnemen aan activiteiten maar geen automatisch stemrecht hebben op de algemene vergadering.

In de Confrerie hadden voordien alleen de 'bloedafstammelingen' volledige rechten. Partners van bloedafstammelingen leken dus feitelijk een statuut van 'toegetroden lid' te hebben.

en waardoor de titel ‘Lid voor het leven’ wordt verworven; Uittreding geschiedt bij gebrek aan betaling van de jaarlijkse bijdrage (verlies van recht op lidmaatschap), terwijl men uiteraard op elk oogenblik zijn ontslag mag indienen; Wie de belangen van de geslachten schaadt, zich niet onderwerpt aan de statuten, of zich schuldig maakt aan ernstige misdrijven, valt de uitsluiting te beurt; Vrijheid van denken geldt in politiek, wijsgerig en taalkundig opzicht, maar de leden mogen die noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks, in het confrérie- of gildeleven mengen in hun tussenkomsten.	Uittreding geschiedt bij gebrek aan betaling van de jaarlijkse bijdrage (verlies van recht op lidmaatschap). Wie de belangen van de geslachten schaadt, zich niet onderwerpt aan de statuten, of zich schuldig maakt aan ernstige misdrijven, kan de uitsluiting te beurt vallen.
Art. 6 Ere- en beschermraden A De ereraad³ Is samengesteld uit: Een Hoofd-eredeken en een Bijzittend-Eredeken, voor de wettelijke bescherming, en een Mombaarvader voor de geestelijke bescherming, allen voor het leven door de Hoofdraad benoemd op voorstel van de stamraden. Zij worden verkozen uit vooraanstaande personen die aan de Confrérie een grotere uitstraling kunnen verlenen, of nuttige diensten bewijzen; De Ereraad is het overkoepelend orgaan dat slechts samenkomt voor uitzonderlijke of buitengewone beslissingen die buiten de bevoegdheid⁴ vallen van de Hoofdraad. De Ereraad beschouwt elke toevertrouwde kwestie als een zaak van eer en haar uitspraak is onherroepelijk. B De Beschermraad De Ereraad wordt bijgestaan door een toegevoegde beschermraad, die als consulterende commissie optreedt en waartoe behoren: Het College van burgemeester en schepenen van Hoegaarden	De bestuursorganen van de Confrérie Art. 8 De ereraad De ereraad is een overkoepelend orgaan dat slechts samenkomt voor geschillen die hem door de hoofdraad of de algemene vergadering worden voorgelegd. De ereraad beschouwt elke toevertrouwde kwestie als een zaak van eer. De uitspraken van de ereraad zijn onherroepelijk. De ereraad is samengesteld uit: een hoofd-eredeken, een bijzittend-eredeken, als maatschappelijke raadsheer, en een mombaarvader⁵, als levensbeschouwelijke raadsheer. Alle raadsleden worden voor onbepaalde duur door de algemene vergadering benoemd op voordracht van de hoofdraad. De leden van de ereraad worden gekozen uit vooraanstaande personen die de Confrérie een grotere uitstraling verlenen of nuttige diensten kunnen bewijzen.

³ Familieschoon 53: ” Na de oprichting van de Confrérie in 1741 wilden de stichters aan hun fundatie grotere glans en luister schenken door haar onder de bescherming te stellen van een ereraad. De ereraad trad slechts als bemiddelaar op voor uitzonderlijke en buitengewone gevallen, om geschillen van ernstige aard te regelen, die buiten de bevoegdheid en de macht van de Hoofdraad vielen.”

Meestal zijn ereraden organen met moreel en geen statutair of wettelijk gezag die een oordeel geven over een persoon, zijn gedrag en de uitoefening van zijn of haar vak of functie of over een conflict in een vereniging. De meeste ereraden hebben alleen een moreel gezag.

⁴ “die buiten de bevoegdheid vallen van de hoofdraad” is een erg vage omschrijving. De bevoegdheid van de ereraad wordt beperkt tot geschillen kwesties, zoals ook in de historische Edele Confrérie der V Notabele Geslachten het geval was.

⁵ Mombaarvader = WNT: afkomstig van het middelnederlandse momber, momboor, momboir dat betekende “voogd, beschermer”, op zijn beurt afkomstig van het oudgermaanse muntboro, mundbura

Eventueel instanties en/of personen die rechtspersoonlijkheid bezitten en aan de Confrérie bescherming verlenen.	
Art. 7 De Hoofdraad A Is het uitvoerend orgaan van de Confrérie en oefent de opperste macht uit. Hij is samengesteld uit: ▪ Een hoofddeken (voorzitter) ▪ Een onderdeken (1ste ondervoorzitter) ▪ Een raadsheer (2de ondervoorzitter) ▪ Een secretaris ▪ Een schatbewaarder Zij staan in voor het beheer en de bloei van de Confrérie; hun mandaat is van onbepaalde duur (toepassing van art. 5) De voorzitter en ondervoorzitters zijn bij voorkeur in hiërarchische volgorde⁶ de stamoudsten en worden zoals de andere leden uit de Hoofdraad verkozen onder de meest geschikte kandidaten door de stamraden. Zij mogen een cumulerende functie uitoefenen in hun stamraad. B Bevoegdheden De voorzitter waakt over de uitvoering van alle genomen beslissingen en wordt hierin bijgestaan door de ondervoorzitters. De secretaris is belast met het administratief beheer, treedt op als raadgevend collateur⁷ bij de studiebeurscommissie en fungeert als memorieschrijver-archivaris, belast met de redactie van tijdschriften en publicaties en het bewaren van het archief en is ambtshalve de genealoog-heraldicus, houder der stamboom- en wapenkundige werken. De schatbewaarder is verantwoordelijk voor het financieel beheer. De ceremoniemeester richt de feestelijkheden en andere ceremoniële activiteiten in, regelt het protocol bij dekenkroningen, begrafenissen, ... De functie van schatbewaarder mag in cumul door de secretaris of de ceremoniemeester worden uitgevoerd.	Art. 7 De hoofdraad A De hoofdraad is het uitvoerend orgaan van de Confrérie. Hij staat in voor het beheer en de bloei van de Confrérie en oefent alle bevoegdheden uit die niet uitdrukkelijk aan de algemene vergadering en de ereraad zijn toegewezen. B De hoofdraad is samengesteld uit: ▪ een hoofddeken (voorzitter), die waakt over de uitvoering van alle genomen beslissingen en hierin wordt bijgestaan door de ondervoorzitters; ▪ 2 onderdekens (1e en 2e ondervoorzitter); ▪ een secretaris, die belast is met het administratief beheer en de verslaggeving van de vergaderingen; ▪ een schatbewaarder, die verantwoordelijk is voor het financieel beheer van de Confrérie; ▪ een ceremoniemeester, die de feestelijkheden en andere ceremoniële activiteiten inricht en het protocol regelt bij dekenkroningen, begrafenissen en andere plechtigheden van de Confrérie; ▪ een genealoog-heraldicus, die belast is met het stamboomonderzoek en de wapenkundige werkzaamheden van de Confrérie. Hij fungeert ook als memorieschrijver-archivaris, belast met de redactie van tijdschriften en publicaties en het bewaren van het archief; ▪ gewone bestuursleden, niet nader omschreven in aantal. De voorzitter en de 1e en 2e ondervoorzitters zijn bij voorkeur de stamoudsten van hun geslachten zij nemen deze 3 functies op in leeftijdsvolgorde. Zij worden voorgedragen door de stamraden van hun familie-gilde. De functie van schatbewaarder mag in cumul door de secretaris of de ceremoniemeester worden uitgeoefend. Het mandaat van de leden van de hoofdraad is van onbepaalde duur. C Vergaderingen van de hoofdraad

⁶ ‘in hiërarchische volgorde’ lijkt uit te gaan van het principe dat de oudste de hoogste functie uitoefent. De verdeling van de 3 functies van voorzitter, 1^e ondervoorzitter, 2^e ondervoorzitter gebeurde dus op basis van leeftijd.

⁷ Verschillende Nederlandse woordenlijsten vermelden de term ‘collator’ met als betekenis: degene die het recht heeft een ambt of studiebeurzen te bevelen, toe te wijzen.

Deze vermelding rol van ‘collator’ in de hoofdraad heeft geen zin meer omdat door de wet van 19 december 1864 de bevoegdheid tot toekenning van de studiebeurzen Henri Peeters werd toegewezen aan de Provinciale Commissie voor Studiebeursstichtingen.

	De hoofdraad samenkomend als de hoofddecken het nodig acht, mag ook in fracties vergaderen of leden uit de stamraden uitnodigen. Elke beslissing wordt echter bekrachtigd door de hoofdraad bij meerderheid van stemmen.
Art. 8 De Stam- of Gilderaden De onderscheiden geslachten bezitten zelfbeschikkingsrecht voor het kiezen van hun eigen stamraad, het leven volgens eigen wetten en tradities, het opstellen van een eigen reglement en inrichten van eigen ceremonieel, ... Zij moeten zich nochtans zoveel mogelijk houden aan de statuten van de Confrérie, waaraan zij onderworpen blijven, evenals aan de beslissingen van de Hoofdraad.	Art. 10 De Stam- of Gilderaden De V geslachten beslissen autonoom over: - de samenstelling van hun eigen stamraad, - de voordracht van stamoudsten voor de Hoofdraad van de Confrérie, - hun interne organisatie en reglementen en hun eigen ceremonieel. Voor hun activiteiten binnen het kader van de Confrérie zijn zij gebonden aan deze statuten en aan de beslissingen van de bestuursorganen van de Confrérie.
Art. 9 Bijeenkomsten A Raadsvergaderingen De Hoofdraad samenkomend als de Hoofddecken het nodig acht, mag ook in fracties vergaderen of leden uit de stamraden dagvaarden. Elke beslissing wordt echter bekrachtigd door de Hoofddecken of zijn plaatsvervanger. B Algemene vergaderingen De confrérie kan in gewone of buitengewone vergadering worden opgeroepen door de Hoofddecken of op aanvraag van minstens vijf leden. Zij dient jaarlijks in algemene statutaire vergadering bijeen te komen. Alleen de statutaire vergadering mag beslissen over het wijzigen der statuten, het benoemen en vervangen van raadsheren, het uitsluiten van effectieve leden, het goedkeuren der rapporten van de secretaris, schatbewaarder en ceremoniemeester en het ontbinden van de Confrérie. Alle leden, in regel met hun bijdrage, zullen hierop uitgenodigd worden en in kennis gesteld van de getroffen beslissingen. C Stemrecht Alle leden hebben gelijk stemrecht, terwijl dat van de Hoofddecken of zijn plaatsvervanger doorslaggevend is. De beslissingen worden op alle bijeenkomsten genomen met gewone meerderheid van stemmen, met uitzondering van die waarvoor een statutaire vergadering is	Art. 6 De algemene vergadering De algemene vergadering is het hoogste gezag van de Confrérie. Zij oefent controle uit op de hoofdraad. Zij dient jaarlijks in algemene statutaire vergadering bijeen te komen. De confrérie kan in gewone of buitengewone algemene vergadering worden opgeroepen door de hoofddecken of op aanvraag van minstens vijf effectieve leden. Alleen de statutaire vergadering mag beslissen over: 1. het wijzigen van de statuten, 2. het benoemen en vervangen van de raadsheren en raadsvrouwen van de eraad en de hoofdraad, 3. het uitsluiten van effectieve leden, 4. het goedkeuren der rapporten van de secretaris en schatbewaarder, 5. het ontbinden van de Confrérie, Alle effectieve leden zijn lid van de algemene vergadering en worden voor alle vergaderingen van dit bestuursorgaan uitgenodigd. Zij worden nadien ook in kennis gesteld van de getroffen beslissingen.⁸

⁸ Bij vzw's geldt de regel dat de leden volgens een vaste regel 'op tijd' moeten worden uitgenodigd voor de algemene vergadering, bij voorbeeld 8 kalenderdagen voor de vergadering met vermelding van het onderwerp of de agenda.

Sommige vzw's bepalen ook statutair welk quorum van effectieve leden aanwezig moet zijn om over de voorgelegde kwesties geldig te kunnen stemmen.

De hoofdraad oordeelt dat dergelijke expliciete bepalingen niet nodig zijn voor de Confrérie wegens de geest van vertrouwen die traditie is binnen de Confrérie.

vereist en waarvoor de 2/3de van tegenwoordige stemmen of geschreven volmachten nodig zijn. Voor statutwijzigingen en eventuele ontbinding, dient de Ereiraad zijn bekrachtiging te geven. D Confrériedagen (bijlage 3) Om de drie jaar zal men de ‘Dag der V Geslachten’ vieren ter herinnering aan de teerfeesten der voorouders en zal men trouw zweren aan hun instellingen en stichtingen. Deze gebeurtenis mag samenvallen met de statutaire vergadering van het betrokken jaar.	
	Art. 9 Stemrecht en besluitvorming De beslissingen worden in alle bestuursorganen van de Confrérie genomen met een gewone meerderheid van stemmen. Alle leden hebben gelijk stemrecht in de algemene vergadering. Bij staking van stemmen in de hoofdraad en de algemene vergadering is de stem van de hoofddeken of zijn plaatsvervanger doorslaggevend.
Art. 10 Ontbinding Bij eventuele ontbinding, door de Ereiraad bekrachtigd, zal een liquidatiecommissie door deze raad worden aangeduid om de lopende zaken af te handelen en het maatschappelijk bezit vast te stellen.	Art. 11 Ontbinding Wanneer de Algemene vergadering beslist om de Confrérie te ontbinden, stelt zij een liquidatiecommissie samen om de lopende zaken af te handelen en het maatschappelijk bezit vast te stellen.
Art. 11 Slotbepaling De regeling van alle interne aangelegenheden van de Confrérie die in dit statuut niet zijn voorzien, zullen worden behandeld door de Hoofdraad, eensluidend de tradities en oude gewoonten, terwijl voor alle uitwendige handelingen de wet van kracht blijft.	<i>Deze bepaling werd geschrapt.</i>